

J. STRAVER- Aannemingsbedrijf BV.

Management overleg
Evaluatie doelstellingen
CO₂ prestatieladder
2e halfjaar 2020

Ammerzoden, februari 2021

Opgesteld door:

G. Sars

K. Verlouw

A. Heerkens

Akkoord directie:

Dhr. H. Verlouw

Inhoud

1. Inleiding	3
2. CO2 footprint	4
3. Reductiedoelstellingen en evaluaties	6
4. Projecten met gunningsvoordeel	10
5. Deelnames en initiatieven	10
6. Interne en externe communicatie	10
7. Ontwikkelingen	10
8. Conclusie	10

1. Inleiding

Hierbij de half jaarlijkse evaluatie van de stand van zaken CO2 prestatieladder. Er is gekozen om in dit verslag de doelstellingen te evalueren en daar waar nodig te herzien c.q. aan te vullen/wijzigen en nieuwe ontwikkelingen te signaleren.

Ten slotte wordt een conclusie geformuleerd.

Deze evaluatie is samengesteld in overleg met de directie van Verlouw Ammerzoden B.V.

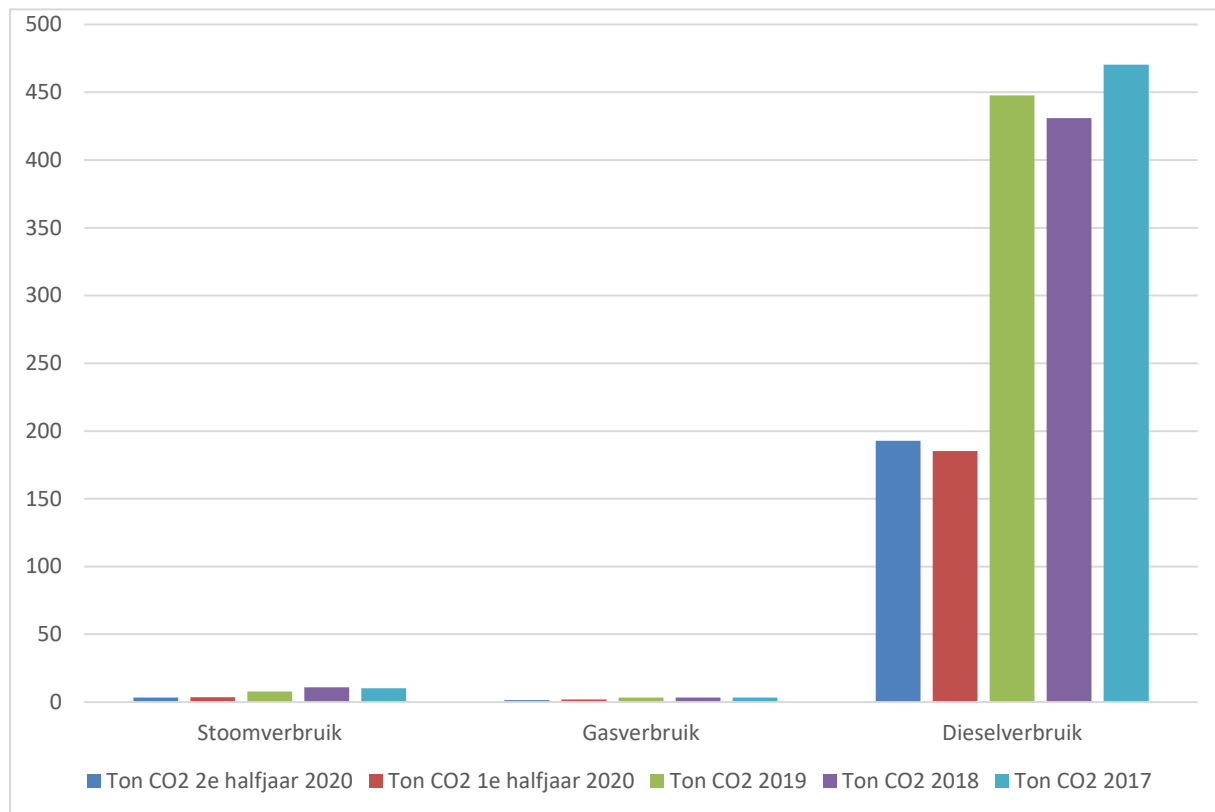
In de regelgeving van SKAO staat vermeld dat de emissiefactoren ondergebracht moeten worden op een aparte website (CO2emissiefactoren.nl) wat een initiatief is van Milieu Centraal, Stimular, SKAO , Connekt en Ministerie van Infrastructuur en Milieu.

2. CO2 footprint

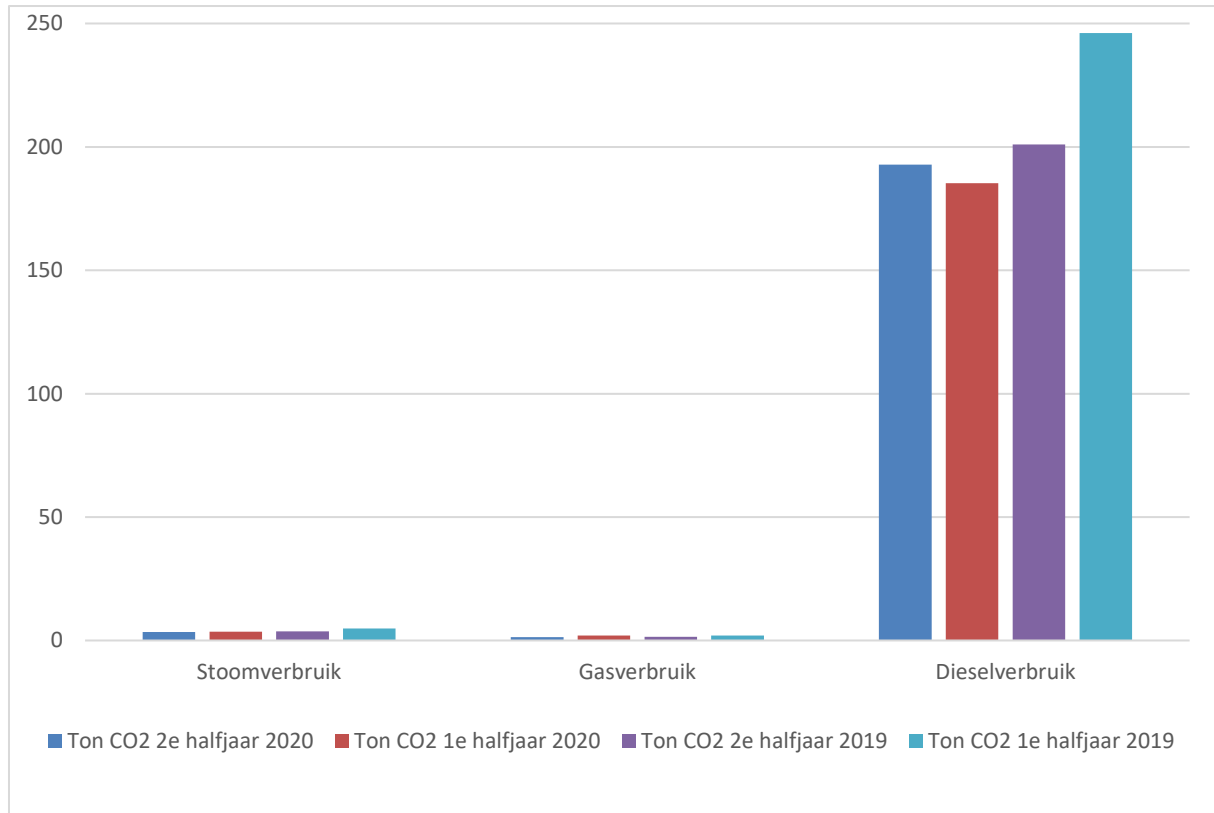
CO2 footprints worden per 6 maanden opgesteld in pas met het boekjaar.

We hebben nu de gegevens van het tweede half jaar 2020.

We zetten het tweede half jaar van 2020 af tegen het eerste half jaar 2020 en totaal 2017, 2018 en 2019. Daarnaast hebben we het tweede half jaar 2020 ook afgezet tegen de halfjaren van 2019 en 2020.

Figuur 1: Footprints 2017, 2018, 2019, 1^e halfjaar 2020 en 2^e halfjaar 2020

Figuur 2: Footprints 1^e halfjaar 2019, 2^e halfjaar 2019, 1^e halfjaar 2020, 2^e halfjaar 2020

Evaluatie

De totale CO2 emissie is ten opzichte van het eerste halfjaar 2020 gestegen. Ten opzicht van de jaren 2017, 2018 en 2019 is de totale emissie afgenomen.

Omdat we geen halfjaar gegevens hebben van 2017, hebben we een aanname gemaakt door de helft te nemen van het totale jaar.

Uit figuur 2 blijkt dat het gasverbruik in het 2^e halfjaar van 2020 lager is dan in het 2^e halfjaar van 2019. Ook is het gasverbruik in de tweede helft van 2020 lager t.o.v. het 1^e halfjaar van 2020. Het stroomgebruik is afgenomen t.o.v. de andere halfjaarlijkse cijfers. Het diesilverbruik is in het 2^e halfjaar van 2020 gestegen t.o.v. het eerste halfjaar 2020. Dit komt met name doordat er meer liters diesel verbruikt zijn door het materieel. Ten opzichte van de andere jaren is het diesilverbruik afgenomen. Het diesilverbruik is erg afhankelijk van de soort projecten die uitgevoerd worden.

In het 2^e halfjaar van 2020 is er een nieuwe bedrijfsauto aangeschaft die beschikt over een zuinigere motor. Daarnaast is er ook een oude graafmachine vervangen voor een nieuwere met zuinigere motor.

Onderstaand zijn de doelstellingen geformuleerd en geëvalueerd.

3. Reductiedoelstellingen en evaluaties

Onderstaand de bepaalde reductiedoelstellingen. Per doelstelling worden deze geëvalueerd en waar nodig geactualiseerd en/of aangepast.

1		Brandstofbesparing voertuigen	
		Banden op de juiste spanning voor bedrijfsauto's, bedrijfsbussen, vrachtwagens, tractoren en overig materieel	
Termijn:	Kort (< 6 maanden)	Jaarlijks evalueren	
Verantwoordelijke:	Directie		
Uitvoerende:	Bestuurder		
Monitoren & bijsturing:	Iedere 6 maanden in een overleg en iedere 12 maanden een evaluatie in de directiebeoordeling in combinatie met ISO-9001/VCA**		
Huidige CO₂ uitstoot:	470,42 ton CO ₂	Totaal over 2017 van diesel	
Te verwachten CO₂ uitstoot:	446,90 ton CO ₂	Met deze maatregel verwachten een reductie te kunnen realiseren van 5%. Dit op basis van onderzoek naar huidige bandenspanning.	
Reductie scope 1:	5%/23,52 ton CO ₂		
Reductie totaal:	4,90 %	Op het totaal van 484,07 ton CO ₂ uitstoot levert deze maatregel een verwachte reductie op van 4,90%.	
Toelichting: Voor het uitvoeren van de maatregel zullen bandenspanningsmeters aan de medewerkers worden verstrekt en zal instructie worden gegeven over de werkwijze.			
Budget:	3 stuks bandenspanningsmeters á ± € 15,- 5 uur voor instructie opstellen, instructie geven en periodieke controle á € 40,- Totale kosten maatregel: € 245,-		

Bron: Klimaatplein.com

Evaluatie

Afgelopen periode hebben we tijdens een bijeenkomst met alle medewerkers nogmaals het belang van bandenspanning benadrukt. Tevens worden er periodiek steekproeven genomen of de meters ook daadwerkelijk gebruikt worden. Tijdens deze steekproeven zijn er geen bijzonderheden geweest en waren de gecontroleerde banden op de juiste spanning.

2	Brandstofbesparing voertuigen		
	Motoren uit tijdens pauzes en wachttijden voor vrachtwagens, tractoren en graafmachines en overig materieel en toepassen Het Nieuwe Rijden (HNR) / Het Nieuwe Draaien (HND).		
Termijn:	Kort (< 12 maanden)	Uiterlijk: december 2021	
Verantwoordelijke:	Directie		
Uitvoerende:	Bestuurder		
Monitoren & bijsturing:	Iedere 6 maanden in het directie overleg en iedere 12 maanden een evaluatie in de directiebeoordeling in combinatie met ISO-9001/VCA**.		
Huidige CO₂ uitstoot:	470,42 ton CO ₂	Totaal over 2017 van diesel	
Te verwachten CO₂ uitstoot:	442,20 ton CO ₂	Met deze maatregel verwachten een reductie te kunnen realiseren van 6%. (zie onderstaande).	
Reductie scope 1:	6% / 28,22 ton CO ₂		
Reductie totaal:	5,83%	Op het totaal van 484,07 ton CO ₂ uitstoot levert deze maatregel een verwachte reductie op van 5,83%.	
<p>Toelichting: Middels instructie willen we aan de bestuurders en machinisten uitleg geven over deze nieuwe werkwijze. De 6% is gebaseerd op het feit dat de voertuigen 0,5 uur per dag onnodig draaien en bij een verbruik van 4 liter per uur gemiddeld per voertuig. Deze gegevens zijn op basis van intern overleg verkregen en kunnen voor verdere verdieping op een later tijdstip opgevraagd worden bij de leveranciers. Instructie en vaardigheden over HNR aan chauffeurs middels een cursus onder de aandacht brengen. De machinisten instructie en vaardigheden over HND onder de aandacht brengen.</p> <p>N.B.: Aangezien er bij het toepassen van HNR en HND in de praktijk sprake is van gedragsverandering van de medewerkers, houden we hier rekening met een onzekerheidsfactor aan. Daarom komen we tot een verwachte reductie van 6%. De praktijk zal uitwijzen in hoeverre de principes van HNR en HND meteen toegepast zullen worden door de medewerkers.</p>			
Budget:	Cursus aan alle chauffeurs voor HNR, kosten geschat € 1.000,-/1.500,-. Cursus aan alle machinisten voor HND, kosten geschat € 1.000,-/1.500,-.		

Bron: Het nieuwe rijden.nl

Bron: BMW T (thema duurzaamheid/Het Nieuwe Draaien)

Evaluatie

In het afgelopen halfjaar hebben 7 werknemers de online cursus het nieuwe rijden voor bedrijfsvoertuigen gevolgd.

De komende periode zullen de machinisten de cursus HND aangeboden krijgen.

De verwachting is dat dit eind 2021 aan bod zal komen.

3	Brandstofbesparing voertuigen		
	Vervanging vrachtwagens en grondverzetmaterieel door voertuigen met zuinigere motoren en eventueel alternatieve aandrijvingen (hybride, waterstof).		
Termijn:	lang (>12 maanden)	Uiterlijk: december 2028	
Verantwoordelijke:	Directie		
Uitvoerende:	Directie		
Monitoren & bijsturing:	Iedere 6 maanden in directie overleg en iedere 12 maanden een evaluatie in de directiebeoordeling in combinatie met ISO-9001/VCA**		
Huidige CO2 uitstoot:	470,42 ton CO2	Totaal over 2017 van diesel, conversiefactor 3230 g CO2 / liter diesel	
Te verwachten CO2 uitstoot:	376,34 ton CO2	De verwachting is dat door zuinigere motoren en een andere samenstelling van diesel en toepassing van alternatieve aandrijvingen over langere termijn een reductie van 20% te kunnen realiseren	
Reductie scope 1:	20% / 94,08 ton CO2		
Reductie totaal:	19,44%	Op het totaal van 484,07 ton CO2 uitstoot levert deze maatregel een verwachte reductie op van 19,44% over een periode van 2017 - 2028.	
Toelichting:	De reductie zal vooral te halen zijn uit nieuwe technieken van machines (voorbeeld nieuwe kraan) en verfijning van de diesel door de brandstoffabrikanten. Voor het bedrijf is het zaak te investeren in nieuwe machines om daarmee een reductie te realiseren. Lange termijn maatregel omdat het een aanzienlijke investering betreft welke over jaren verdeeld zal gaan worden.		
Budget:	Hiervan is het mogelijk een schatting te maken op basis van afgelopen jaren en kijkend naar de toekomst. Een jaarlijks investeringsbedrag van € 150.000,- is reëel.		

Evaluatie

Afgelopen periode is er een bedrijfsbussen vervangen door een nieuwe, die voldoen aan de Euro6 norm. Daarnaast is er een mobiele graafmachine vervangen voor een nieuwere.

4		Groene stroom	
Overstappen op groene stroom voor kantoor en de projecten			
Termijn:	Kort (< 6 maanden)	Uiterlijk: december 2021	
Verantwoordelijke:	Directie		
Uitvoerende:	n.v.t.		
Monitoren & bijsturing:	Iedere 6 maanden in een management overleg en iedere 12 maanden een evaluatie in de directiebeoordeling in combinatie met ISO-9001/VCA**		
Huidige CO₂ uitstoot:	10,24 ton CO ₂	Totaal 2017, Conversiefactor grijze stroom is 649 grCO ₂ /kWh	
Te verwachten CO₂ uitstoot:	0,0 ton CO ₂	Conversiefactor groene stroom is 0 grCO ₂ /kWh	
Reductie scope 2:	100%	10,24 ton CO ₂ = 100% van 10,24 ton CO ₂ over het jaar 2017	
Reductie totaal:	2,1%	Totaal in 2017 was 484,07 ton CO ₂ een besparing van 10,24 ton CO ₂ = 2,1%	
<p>Toelichting: Berekening is gebaseerd op huidige emissie factor voor groene stroom op basis van WTW zoals gepubliceerd op co2emissiefactoren.nl.</p> <p>Momenteel wordt de keuze overwogen om over te gaan op zonnepanelen, waardoor de doelstelling overgaan op groene stroom hierdoor vervangen wordt. De verwachting is dat de beslissing hierover in dit jaar genomen zal worden.</p>			
Budget:	2 uur administratief werk à € 40,-		
	Totale kosten maatregel: € 80,-		

Evaluatie

We zijn nog niet overgegaan naar groene stroom, aangezien er zonnepanelen aangeschaft gaan worden. De verwachting is dat deze eind 2021 aangebracht gaan worden.

4. Projecten met gunningsvoordeel

Er zijn geen projecten met gunningsvoordeel afgelopen periode.

5. Deelnames en initiatieven

In mei 2020 en september 2020 hebben we deelgenomen aan het sectorinitiatief "Sturen op CO2" van Cumela.

6. Interne en externe communicatie

Externe communicatie vindt plaats middels publicatie van diverse gegevens op de website. Opdrachtgevers en onderaannemers wordt tijdens start/werk besprekingen gewezen op de beschikbare informatie. Intern hebben we afgelopen periode een toolbox gehouden voor onze medewerkers betreffende de nieuwe en herziende doelstelling, de footprint over het gehele jaar 2019 en een evaluatie van de doelstellingen het eerste halfjaar van 2020. In onze toolboxes is daarnaast ook inzicht gegeven in onze acties met als doel bewustwording en betrokkenheid. Ook is aandacht geschonken aan het periodiek controleren van de bandenspanning en het niet stationair laten draaien van machines.

7. Ontwikkelingen

Onder de werknemers is het "CO2 bewustzijn" prima. Dit mede door de regelmatige informatie die wordt verstrekt vanuit de directie. Het tanksysteem zorgt ervoor dat alle tankbeurten (bij ons op de zaak) opgeslagen worden in het systeem. Het systeem werkt prima voor de auto's echter blijft het moeilijk om de tankbeurten op een werk aan het juiste materieel te koppelen. De liters diesel die getankt worden op projecten is genoteerd op de inkoopfacturen van Den Hartog, echter is het lastig te bepalen hoeveel liter er in welke machine is gegaan. Dit omdat er geen meter zit op de tanksystemen op projecten. Wel zijn de liters diesel gekoppeld aan projecten en het materieel wat op deze projecten aanwezig is geweest. Bedrijfsauto's worden niet getankt op projecten, alleen materieel.

8. Conclusie

Afgezien van de evaluaties van de doelstellingen bij deze de conclusie in het algemeen.

Het bedrijf heeft de reductie van CO2 emissie hoog op de agenda staan, er wordt veel aandacht aan besteed. Het realiseren van de beschreven doelstellingen is een continue proces. Om ambitieus te blijven hebben we de doelstelling geactualiseerd: 'Een CO2 reductie van 32,27% in 2028 ten opzichte van 2017 gerelateerd aan de omzet'. Vooral het terugdringen van het brandstofverbruik heeft hoge prioriteit, omdat dat van grote invloed is op onze CO2 uitstoot. De ontwikkelingen van elektrisch materieel worden op de voet gevolgd, zodra daar nieuwe mogelijkheden voor zijn, zal men zeker bekijken of deze toe te passen zijn in het bedrijf. Door het in gebruik nemen van zonnepanelen zullen we een stap voorwaarts zetten in de reductie van CO2 emissie.